

INVESTIGATIO PERTURBATIONVM,
 QUAE
IN MOTV TERRAE

AB

ACTIONE VENERIS

PRODVCVNTVR.

Auctore

L. EYLERO.

Tab. XIII. **E**xistente Sole in S fit $A-T$ orbita Terrae, $B-V$ Ve-
 neris, ambae in plano eclipticae sitae. Sumamus

autem initio, unde tempora metimur, ambos Planetas fu-
 isse in coniunctione, i. e. in A et B ; nunc vero elapso
 tempore, cui motus Terrae medius respondeat $= \theta$, Ter-
 ram versari in T , venerem vero in V , vocemusque an-
 gulos $A-S-T = \Phi$ et $B-S-V = \Psi$; tum vero fit angulus
 $T-S-V = \eta$, ita uti fit $\eta = \Psi - \Phi$, et iam η designet e-
 longationem Veneris a Terra, ex Sole visam. Praeterea
 vocetur distantia Terrae a Sole $S-T = v$; Veneris autem
 distantia $S-V$ ut constans spectetur, sitque $S-V = a$. Deni-
 que statuatur distantia Veneris a Terra $T-V = w$, ita ut
 $w = \sqrt{v^2 + a^2 - 2av \cos \eta}$.

§. 2. Exprimatur jam massa Solis per unitatem
 sitque massa Terrae $= m$, quam ex Parallaxi Solis con-
 clusi-

clusimus. $\frac{r}{1000000}$, eique massam Veneris aequalem supponamus. His positis Terra ad Solem sollicitabitur in directione TS, vi $= \frac{m+1}{v^2}$ et a Venere sollicitabitur in directione TV, vi $= \frac{m}{w^2}$. Denique quia etiam Sol, a Venere vigetur vi $= \frac{m}{a^2}$, haec vis contrario modo, secundum directionem VS, Terrae est applicanda. Has autem terras vires ad duas revocare licet, complendo parallelogrammum STOV; tum enim vis TV $= \frac{m}{w^2}$ resolvetur in vim secundum TS $= \frac{m \cdot v}{w^2}$ et in vim secundum TO $= \frac{m \cdot a}{w^2}$, cuius directio convenit cum directione SV. Hinc ergo omnino Terra sollicitabitur in directione TS,

$$vi = \frac{1+m}{v^2} + \frac{m \cdot v}{w^2}$$

tum vero etiam in directione VS,

$$vi = \frac{m}{a^2} - \frac{m \cdot a}{w^2}$$

§. 3. Inuentis his viribus ex T ad axem SA demittatur perpendicularum TX, et vocentur binae coordinatae SX = x et XT = y, secundum quas ambae vires sollicitantes, resoluantur, vnde orietur vis secundum SX

$$= - \frac{(1+m) \cos. \Phi}{v^2} - \frac{m \cdot v \cos. \Phi}{w^2} - \frac{m \cos. \Psi}{a^2} + \frac{m \cdot a \cos. \Psi}{w^2}$$

et vis secundum XT

$$= - \frac{(1-m) \sin. \Phi}{v^2} - \frac{m \cdot v \sin. \Phi}{w^2} - \frac{m \sin. \Psi}{a^2} + \frac{m \cdot a \sin. \Psi}{w^2}$$

quibus viribus cum accelerationes debeant esse aequales, quae sunt secundum easdem directiones: $\frac{d^2 x}{dt^2}$ & $\frac{d^2 y}{dt^2}$, habebuntur hae duae aequationes:

$$\frac{d^2 x}{dt^2} = - \frac{(1+m) \cos. \Phi}{v^2} - \frac{m \cdot v \cos. \Phi}{w^2} - \frac{m \cos. \Psi}{a^2} + \frac{m \cdot a \cos. \Psi}{w^2}$$

$$\frac{d^2 y}{dt^2} = - \frac{(1-m) \sin. \Phi}{v^2} - \frac{m \cdot v \sin. \Phi}{w^2} - \frac{m \sin. \Psi}{a^2} + \frac{m \cdot a \sin. \Psi}{w^2}$$

ex quibus aequationibus omnia repeti debent, quae ad institutum nostrum desiderantur.

§. 4. Cum jam sit $x = v \cos. \Phi$ et $y = v \sin. \Phi$ erit $dx = dv \cos. \Phi - v d\Phi \sin. \Phi$ et $dy = dv \sin. \Phi + v d\Phi \cos. \Phi$; porro vero

$$I. ddx = ddv \cos. \Phi - 2dv d\Phi \sin. \Phi - v d\Phi^2 \cos. \Phi - v dd\Phi \sin. \Phi$$

$$II. ddy = ddv \sin. \Phi + 2dv d\Phi \cos. \Phi - v d\Phi^2 \sin. \Phi + v dd\Phi \cos. \Phi$$

ex quibus formulis per combinationem colliguntur sequentes :

$$I. ddy \cos. \Phi - ddx \sin. \Phi = 2 dv d\Phi + v dd\Phi$$

$$II. ddx \cos. \Phi + ddy \sin. \Phi = ddv - v d\Phi^2.$$

Hic iam loco ddx et ddy valores ex primis aequationibus, ex actione virium ortis, substituuntur, prodibitque

$$\frac{2dv d\Phi + v dd\Phi}{d\Phi^2} = -\frac{m}{aa} (\sin. \Psi \cos. \Phi - \cos. \Psi \sin. \Phi)$$

$$+ \frac{m a}{w^3} (\sin. \Psi \cos. \Phi - \cos. \Psi \sin. \Phi)$$

$$\frac{ddv - v d\Phi^2}{d\Phi^2} = -\frac{(1+m)}{vv} - \frac{m v}{w^3} - \frac{m}{aa} (\cos. \Psi \cos. \Phi + \sin. \Psi \sin. \Phi)$$

$$+ \frac{m a}{w^3} (\cos. \Psi \cos. \Phi + \sin. \Psi \sin. \Phi)$$

sive ob $\Psi - \Phi = \eta$ erit

$$\frac{2dv d\Phi + v dd\Phi}{d\Phi^2} = \frac{m a}{w^3} \sin. \eta - \frac{m}{aa} \sin. \eta$$

$$\frac{ddv - v d\Phi^2}{d\Phi^2} = -\frac{(1+m)}{vv} - \frac{m v}{w^3} - \frac{m}{aa} \cos. \eta + \frac{m a}{w^3} \cos. \eta.$$

§. 5. Hic totum negotium pendet ab idonea evolutione membrorum per w^3 diuisorum, vnde reliquas aequationum partes ad sinistram transponamus, vt aequationes nanciscamur huius formae:

$$\frac{2dv d\Phi + v dd\Phi}{d\Phi^2} + \frac{m}{aa} \sin. \eta = \frac{m a}{w^3} \sin. \eta$$

$$\frac{ddv - v d\Phi^2}{d\Phi^2} + \frac{1+m}{vv} + \frac{m \cos. \eta}{aa} = \frac{m}{w^3} (a \cos. \eta - v)$$

Vidi-

Vidimus autem initio, esse $w = \sqrt{v v + a a - 2 a v \cos. \eta}$,
 vbi, quia hi termini, vtpote littera m affecti, per se sunt
 quam minimi, etiam distantiam v tanquam constantem spe-
 stare licebit, siquidem ab excentricitate orbitae Terrae
 mentem abstrahamus, quippe quae non solum est satis
 parua, sed etiam in praesenti negotio nihil in actione Ve-
 neris mutare est censenda; quam ob causam loco v scri-
 bamus distantiam mediam Terrae a Sole, quam ponimus
 $= 1$, sicque erit $w = \sqrt{1 + a a - 2 a \cos. \eta}$, ideoque

$$w = \sqrt{1 + a a} \cdot \sqrt{1 - \frac{2a}{1+a a} \cos. \eta},$$

vbi loco $\frac{2a}{1+a a}$ scribamus litteram n , cuius valor, ob di-
 stantiam mediam Veneris a Sole $a = 0,72344$, erit
 $n = 0,94979$. Erit autem nunc

$$\frac{m}{w^3} = \frac{m}{(1 + a a)^{\frac{3}{2}}} (1 - n \cos. \eta)^{-\frac{3}{2}}$$

sive, si breuitatis gratia ponatur

$$\frac{m}{(1 + a a)^{\frac{3}{2}}} = \mu, \text{ erit } \frac{m}{w^3} = \mu (1 - n \cos. \eta)^{-\frac{3}{2}},$$

vbi notetur esse $\mu = 0,0000015 \phi$.

§. 6. Alio autem loco hanc formulam irrationa-
 lem pro hoc ipso casu iam euolui, atque inueni esse

$$(1 - n \cos. \eta)^{-\frac{3}{2}} = A + B \cos. \eta + C \cos. 2 \eta + D \cos. 3 \eta + \text{etc.}$$

et pro his litteris A, B, C, etc. sequentes exactissimos,
 methodo prorsus singulari, adeptus sum valores:

$$A = 9,39852; B = 16,68153; C = 13,87191$$

$$D = 11,17685; E = 8,80776; F = 6,85206$$

$$G = 5,26990; H = 4,04433; I = 3,08789.$$

Ho-

Horum autem valorum numericorum loco in calculo retineamus litteras A, B, C, etc.

§. 7. Quoniam igitur in nostra priore aequatione continetur membrum

$$\frac{m a \sin. \eta}{w^3} = \mu a \sin. (A + B \cos. \eta + C \cos. 2 \eta + D \cos. 3 \eta + \text{etc.})$$

facta evolutione hoc membrum ita erit expressum

$$\mu a \left(A \sin. \eta + \frac{1}{2} B \sin. 2 \eta + \frac{1}{2} C \sin. 3 \eta + \frac{1}{2} D \sin. 4 \eta + \text{etc.} \right. \\ \left. - \frac{1}{2} C \sin. \eta - \frac{1}{2} D \sin. 2 \eta - \frac{1}{2} E \sin. 3 \eta - \frac{1}{2} F \sin. 4 \eta - \text{etc.} \right)$$

Pro alterius vero aequationis membro dextro erit primo

$$\frac{m a \cos. \eta}{w^3} = \mu a \cos. \eta (A + B \cos. \eta + C \cos. 2 \eta + D \cos. 3 \eta + \text{etc.})$$

sive facta evolutione

$$\frac{m a \cos. \eta}{w^3} = \mu \left(\frac{1}{2} B + A \cos. \eta + \frac{1}{2} B \cos. 2 \eta + \frac{1}{2} C \cos. 3 \eta + \text{etc.} \right. \\ \left. + \frac{1}{2} C \cos. \eta + \frac{1}{2} D \cos. 2 \eta + \frac{1}{2} E \cos. 3 \eta + \text{etc.} \right)$$

Pro altera vero eiusdem membri parte, quae est $-\frac{m v}{w^3}$, tuto assumere licet $v = 1$, quoniam supponimus, actione Veneris sublata, Terram in circulo esse progressuram; sicque ista pars dabit,

$$-\mu (A + B \cos. \eta + C \cos. 2 \eta + D \cos. 3 \eta + \text{etc.})$$

Hanc ob rem si pro vtraque parte iunctim sumpta ponamus hanc seriem:

$$\mu (A' + B' \cos. \eta + C' \cos. 2 \eta + D' \cos. 3 \eta + \text{etc.}) \text{ erit.}$$

$$A' = \frac{1}{2} a B - A; B' = \frac{1}{2} a (2 A + C) - B; C' = \frac{1}{2} a (B + D) - C$$

$$D' = \frac{1}{2} a (C + E) - D; E' = \frac{1}{2} a (D + F) - E; \text{ etc.}$$

cui ergo expressioni: $\mu (A' + B' \cos. \eta + C' \cos. 2 \eta + \text{etc.})$

aequale esse debet membrum sinistrum

$$\frac{d d v - v d \Phi^2}{d \theta^2} + \frac{1 + m}{p v} + \frac{m \cos. \eta}{a a}$$

§. 8. Incipiamus nunc ab evolutione primae aequationis, et quoniam assumimus Terram sine actione Veneris

neris in circulo motu vniformi esse processuram in distantia media = 1, ita vt etiam foret $\Phi = \theta$, ideoque $\frac{d\Phi}{d\theta} = 1$; nunc accedente actione Veneris hae quantitates quasi infinite parum immutabuntur. Statuamus ergo tum fore

$$v \Rightarrow 1 + \mu p \text{ ac } \frac{d\Phi}{d\theta} = 1 + \mu q;$$

vnde in compositione membra, quae continerent μ^2 , tuto omitti poterunt. Cum igitur sit

$$\frac{dv}{d\theta} = \frac{\mu dp}{d\theta} \text{ et } \frac{dd\Phi}{d\theta^2} = \frac{\mu dq}{d\theta},$$

oritur hinc sequens aequatio:

$$\frac{2dv d\Phi + v dd\Phi}{d\theta^2} + \frac{m}{a} \sin. \eta = \frac{2\mu dp + \mu dq}{d\theta} + \frac{m}{a} \sin. \eta = \frac{m a}{w^2} \sin. \eta.$$

Pro cuius parte dextra scribamus hanc seriem:

$$\mu (\mathfrak{B} \sin. \eta + \mathfrak{C} \sin. 2 \eta + \mathfrak{D} \sin. 3 \eta + \mathfrak{E} \sin. 4 \eta + \text{etc.})$$

ita vt ob resolutionem huius membri iam supra traditam sit

$$\mathfrak{B} = \frac{1}{2} a (2A - C); \mathfrak{C} = \frac{1}{2} a (B - D); \mathfrak{D} = \frac{1}{2} a (C - E);$$

$$\mathfrak{E} = \frac{1}{2} a (D - F); \mathfrak{F} = \frac{1}{2} a (E - G); \text{etc.}$$

atque hinc aequatio resoluenda erit

$$\frac{2dp + dq}{d\theta} + \frac{m}{\mu a} \sin. \eta = \mathfrak{B} \sin. \eta + \mathfrak{C} \sin. 2 \eta + \mathfrak{D} \sin. 3 \eta + \text{etc.}$$

vbi notetur esse $\frac{m}{\mu a a} = \frac{(1 + a a)^{\frac{3}{2}}}{a a}$, quem numerum bre-

uitatis gr. per litteram k designemus, ita vt sit

$k = 3, 592551$, et nostra aequatio nunc erit

$$\frac{2dp + dq}{d\theta} + k \sin. \eta = \mathfrak{B} \sin. \eta + \mathfrak{C} \sin. 2 \eta + \mathfrak{D} \sin. 3 \eta + \text{etc.}$$

quam igitur integrari oportet.

§. 9. Quoniam hic duo anguli η et θ insunt, nosse oportet relationem $d\eta$ et $d\theta$. Erat autem

Acta Acad. Imp. Sc. Tom. II. P. I.

R r

$\eta = \psi$

$$\eta = \psi - \phi, \text{ unde fit } \frac{d\eta}{d\theta} = \frac{d\psi}{d\theta} - \frac{d\phi}{d\theta}$$

Hoc autem loco utrumque motum Terrae ac Veneris ut uniformem spectare licet, ita ut fit $\frac{d\psi}{d\theta} = 1$. Pro Venere autem, eius motus diurnus in tabulis exhibetur = $1^{\circ}, 36', 9'' = 5769''$, dum pro Terra est $59', 8'' = 3548''$. Quocirca habemus

$$\frac{d\psi}{d\theta} = \frac{5769}{3548}, \text{ unde fit } \frac{d\eta}{d\theta} = \frac{2221}{3548}$$

Ponamus autem

$$d\theta = i d\eta, \text{ eritque } i = \frac{3548}{2221} = 1, 597479$$

Nunc igitur manifestum est, aequationem nostram, per $d\theta = i d\eta$ multiplicatam, eadere integrabilem, reperietur enim

$$2p + q - ik \cos \eta = \Delta - i B \cos \eta - \frac{1}{2} i C \cos 2\eta - \frac{1}{3} i D \cos 3\eta - \text{etc.}$$

ex qua propterea fit

$$q = \Delta - 2p + i(k - B) \cos \eta - \frac{1}{2} i C \cos 2\eta - \frac{1}{3} i D \cos 3\eta - \text{etc.}$$

§. 10. Aggrediamur iam posteriorem aequationem, pro qua notetur fore $\frac{d^2 v}{d\theta^2} = \frac{\mu d^2 p}{d\theta^2}$, tum vero

$$\frac{v d\phi^2}{d\theta^2} = 1 + \mu(2q + p), \text{ et } \frac{1 + m}{v v} = \frac{1 + m}{1 + 2\mu p}$$

sive supra et infra per $1 - 2\mu p$ multiplicando erit

$$\frac{1 + m}{v v} = 1 + m - 2\mu p$$

quibus valoribus substitutis aequationis nostrae membrum finistrum erit.

$$\frac{\mu d^2 p}{d\theta^2} = \mu(3p + 2q) + m + \frac{m \cos \eta}{a a}$$

Quod si iam per μ dividamus, et loco $\frac{m}{\mu a a} = 3, 592551$

scribamus k , loco $\frac{\mu}{\mu} = 1, 880217$ vero scribamus l , posterior aequatio hanc induet formam:

$$\frac{d^2 p}{d\theta^2}$$

lores derivati A', B', C', D', etc. tum vero A, B, C, D, etc. ac denique A'', B'', C'', D'', etc. ex iis iam deduci possunt $\alpha, \beta, \gamma, \delta$, etc. unde porro innotescunt valores p & q , quarum prior praebet exiguam illam mutationem quam actio Veneris in distantia Terrae et Sole producit, cum sit $v = +\mu p$. Denique ex valore p derivatur valor ipsius q quem breu. gr. statuamus:

$$q = \alpha' + \beta' \cos. \eta + \gamma' \cos. 2\delta + \delta' \cos. 3\eta + \text{etc.}$$

ita ut sit

$$\alpha' = \Delta - 2\alpha; \beta' = i(k - B) - 2\beta; \gamma' = -2\gamma - \frac{1}{2}iC,$$

$$\delta' = -2\delta - \frac{1}{2}iD; \epsilon' = -2\epsilon - \frac{1}{2}iE; \text{etc.}$$

Inuento autem valore q inde colligitur series

$$\frac{d\phi}{dt} = 1 + \mu\alpha' + \mu\beta' \cos. \eta + \mu\gamma' \cos. 2\eta + \text{etc.}$$

ex qua pro quouis tempore vera Solis longitudo concluditur fore

$$\phi = (1 + \mu\alpha')\theta + \mu i\beta' \sin. \eta + \frac{1}{2}\mu i\gamma' \sin. 2\eta + \frac{1}{3}\mu i\delta' \sin. 3\eta + \text{etc.}$$

ubi pars prima $(1 + \mu\alpha')\theta$ exhibet longitudinem medianam Terrae, quam quia supponimus esse exacte $= \theta$, sequitur esse debere $\alpha' = 0$. Reliquae autem partes continent inaequalitates motus periodici, quae ergo pendent a sinibus angulorum $\eta, 2\eta, 3\eta, 4\eta$, etc. Hoc modo sequens tabula perturbationem est facta.

Tabula Perturbationum
in distantia et motu Terrae,
ab
actione Veneris,
in eam agente, ortarum.

Argumentum
Elongatio Veneris a Terra.

Signa Grad.	0.		I.		II.		III.		IV.		V.		Signa Grad.
	Long.	Dift.	Long.	Dift.	Long.	Dift.	Long.	Dift.	Long.	Dift.	Long.	Dift.	
0	0, 0	20	4, 0	5	0, 3	14	6, 9	16	II, 1	1	8, 4	18	30
1	0, 2	20	4, 0	4	0, 1	14	7, 1	16	II, 1	+	8, 1	19	29
2	0, 4	20	4, 0	3	+	14	7, 3	15	II, 2	0	7, 9	19	28
3	0, 6	20	3, 9	3	0, 3	15	7, 6	15	II, 2	1	7, 7	20	27
4	0, 8	20	3, 9	2	0, 5	15	7, 8	15	II, 2	2	7, 5	20	26
5	1, 0	20	3, 9	1	0, 8	15	8, 0	14	II, 2	2	7, 2	21	25
6	1, 2	20	3, 8	0	1, 0	16	8, 2	14	II, 1	3	7, 0	21	24
7	1, 4	19	3, 8	—	1, 3	16	8, 4	14	II, 1	4	6, 7	22	23
8	1, 6	19	3, 7	1	1, 5	16	8, 6	13	II, 1	4	6, 4	22	22
9	1, 8	19	3, 6	1	1, 7	16	8, 8	13	II, 0	5	6, 2	23	21
10	2, 0	18	3, 5	2	2, 0	17	9, 0	12	IO, 9	6	5, 9	23	20
11	2, 2	18	3, 4	3	2, 2	17	9, 1	12	IO, 9	6	5, 7	23	19
12	2, 4	17	3, 3	4	2, 5	17	9, 3	11	IO, 8	7	5, 4	24	18
13	2, 5	17	3, 2	4	2, 7	17	9, 4	11	IO, 7	8	5, 1	24	17
14	2, 7	16	3, 1	5	3, 0	17	9, 6	10	IO, 7	8	4, 9	24	16
15	2, 8	16	3, 0	6	3, 2	17	9, 8	10	IO, 5	9	4, 6	25	15
16	3, 0	15	2, 9	6	3, 5	17	9, 9	9	IO, 4	10	4, 3	25	14
17	3, 1	15	2, 7	7	3, 7	17	10, 0	9	IO, 3	10	4, 0	25	13
18	3, 2	14	2, 6	8	4, 0	17	10, 1	8	IO, 2	11	3, 7	25	12
19	3, 3	13	2, 4	8	4, 2	17	10, 3	8	IO, 1	12	3, 4	26	11
20	3, 5	13	2, 3	9	4, 5	17	10, 4	7	9, 9	12	3, 1	26	10
21	3, 6	12	2, 1	9	4, 7	17	10, 5	7	9, 8	13	2, 8	26	9
22	3, 6	11	1, 9	10	5, 0	27	10, 6	6	9, 6	14	2, 5	26	8
23	3, 7	11	1, 7	10	5, 2	17	10, 7	5	9, 5	14	2, 2	26	7
24	3, 8	10	1, 6	11	5, 5	17	10, 8	5	9, 3	15	1, 9	27	6
25	3, 8	9	1, 4	11	5, 7	17	10, 9	4	9, 1	15	1, 6	27	5
26	3, 9	8	1, 2	12	6, 0	17	10, 9	3	8, 9	16	1, 2	27	4
27	3, 9	8	1, 0	12	6, 2	17	II, 0	3	8, 7	17	0, 9	27	3
28	3, 9	7	0, 8	13	6, 5	16	II, 0	2	8, 6	17	0, 6	27	2
29	4, 0	6	0, 6	13	6, 7	16	II, 1	2	8, 5	18	0, 3	27	1
30	4, 0	5	0, 3	14	6, 9	16	II, 1	1	8, 4	18	0, 0	27	0